EUROPEAN COMMISSION
Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs
Single Market Enforcement
Notification of Regulatory Barriers

Numer powiadomienia : 2024/0351/LV (Latvia)

Projekt ustawy „Zmiany w ustawie o postępowaniu z napojami alkoholowymi”

Data otrzymania : 01/07/2024
Koniec zawieszenia : 02/10/2024 (02/01/2025) (closed)

Message

Wiadomość 001

Informacja od Komisji - TRIS/(2024) 1700

dyrektywa (UE) 2015/1535

Powiadomienie: 2024/0351/LV

Powiadomienie o projekcie tekstu przez państwo członkowskie

Notification – Notification – Notifzierung – Нотификация – Oznámení – Notifikation – Γνωστοποίηση – Notificación – Teavitamine – Ilmoitus – Obavijest – Bejelentés – Notifica – Pranešimas – Paziņojums – Notifika – Kennisgeving – Zawiadomienie – Notificação – Notificare – Oznámenie – Obvestilo – Anmälan – Fógra a thabhairt

Does not open the delays - N'ouvre pas de délai - Kein Fristbeginn - Не се предвижда период на прекъсване - Nezahajuje prodlení - Fristerne indledes ikke - Καμμία έναρξη προθεσμίας - No abre el plazo - Viivituste perioodi ei avata - Määräaika ei ala tästä - Ne otvara razdoblje kašnjenja - Nem nyitja meg a késéseket - Non fa decorrere la mora - Atidėjimai nepradedami - Atlikšanas laikposms nesākas - Ma jiftaħx il-perijodi ta’ dewmien - Geen termijnbegin - Nie otwiera opóźnień - Não inicia o prazo - Nu deschide perioadele de stagnare - Nezačína oneskorenia - Ne uvaja zamud - Inleder ingen frist - Ní osclaíonn sé na moilleanna

MSG: 20241700.PL

1. MSG 001 IND 2024 0351 LV PL 01-07-2024 LV NOTIF

2. Latvia

3A. Ekonomikas ministrija

3B. Veselības ministrija, tālrunis: +371 67717480, e-pasts: vm@vm.gov.lv (elena.zviedre@vm.gov.lv)

4. 2024/0351/LV - C51A - Napoje

5. Projekt ustawy „Zmiany w ustawie o postępowaniu z napojami alkoholowymi”

6. Alkohol, handel alkoholem

7.
Rozporządzenie (WE) nr 1924/2006 w sprawie oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych dotyczących żywności: artykuł 23
Rozporządzenie (WE) nr 1924/2006 wymaga, aby większość żywności opakowanej miała wartość odżywczą i energetyczną. Z kolei obowiązkowe informacje na temat wartości odżywczej, w tym wartości energetycznej zgodnie z art.

41 rozporządzenia 1169/2011, nie mogą być stosowane do napojów alkoholowych, w których zawartość alkoholu przekracza 1,2 % obj., a państwa członkowskie mogą stosować przepisy krajowe dotyczące wykazu składników do napojów alkoholowych.

8. Wymogi projektu ustawy, które mają zostać dostosowane do wymogów Komisji Europejskiej:
• umieszczanie na etykietach napojów alkoholowych informacji w formie piktogramów, które zachęcają obywateli do niespożywania alkoholu w czasie ciąży i prowadzenia pojazdu;
• umieszczanie na etykietach napojów alkoholowych informacji na temat składników, wartości odżywczej, w tym wartości energetycznej, w celu informowania konsumentów o żywności;
• napoje alkoholowe zakupione na stronie internetowej lub w aplikacji mobilnej mogą być dostarczane kupującemu najwcześniej po upływie sześciu godzin od momentu zamówienia.

Dodatkowe wymogi zawarte w projekcie ustawy:
• wymóg umieszczania w punktach sprzedaży detalicznej informacji z ostrzeżeniem, że napoje alkoholowe nie powinny być spożywane przez nieletnich oraz że ich spożywanie ma negatywny wpływ na zdrowie;
• zakaz bezpłatnego oferowania napojów alkoholowych w salonach gier i kasynach, zakaz sprzedaży i spożywania napojów alkoholowych przy automatach, stołach i innych urządzeniach do gier hazardowych oraz zakaz wnoszenia napojów alkoholowych do pomieszczeń z automatami, stołami i innymi urządzeniami do gier hazardowych;
• ograniczenie czasu sprzedaży alkoholu (od poniedziałku do soboty w godz. 10.00–20.00; niedziele w godz. 10.00–18.00)
• zakaz wprowadzania do obrotu napojów alkoholowych zawierających więcej niż 22 % alkoholu, o pojemności nieprzekraczającej 0,2 litra, w opakowaniach z tworzyw sztucznych (PET);
• zakaz reklamowania cen i rabatów na napoje alkoholowe w mediach drukowanych i materiałach drukowanych, kinach i internecie;
• zakaz promocji handlu (wyprzedaże itp.), w tym „2 za cenę 1” lub „kup więcej butelek napojów alkoholowych po niższej cenie” itp., a także zakaz promowania zakupów napojów alkoholowych po obniżonej cenie w ramach systemu lojalnościowego.

9. Projekt ustawy ma na celu ochronę interesów zdrowia publicznego, w szczególności dzieci i młodzieży, poprzez wprowadzenie opartych na dowodach złożonych środków, które nie tylko ograniczają reklamę i dostępność napojów alkoholowych, ale także zapewniają świadomość społeczną na temat wpływu spożywania alkoholu na zdrowie. Celem wprowadzenia wymogów zawartych w projekcie ustawy jest ograniczenie spożycia alkoholu w wartościach bezwzględnych w litrach na osobę w wieku co najmniej 15 lat, zmniejszenie odsetka zagrożonych użytkowników w ciągu ostatniego roku oraz ograniczenie długotrwałych chorób związanych ze spożywaniem alkoholu i śmiertelności spowodowanej spożyciem alkoholu (m.in. marskość wątroby, wypadki drogowe, utonięcia, obrażenia, samobójstwa). Zgodnie z danymi ze sprawozdania OECD „Health at a glance 2023” [Zdrowie w skrócie 2023] zarejestrowane spożycie alkoholu na Łotwie jest najwyższe wśród państw zarówno Unii Europejskiej, jak i Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju, i wynosi 12,1 litra na mieszkańca, z wyłączeniem spożycia w turystyce [https://www.oecd.org/health/health-at-a-glance/]. Ryzykowne spożywanie alkoholu wśród ludności łotewskiej w wieku produkcyjnym jest również stosunkowo wysokie (40 %) [Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób. Badanie dotyczące zachowań zdrowotnych obywateli Łotwy. (Spożyli 6 dawek alkoholu na jedną sesję picia): http://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/Latvijas_iedziv_veselibu_ietekmejoso_paradumu_petijums_2018_Zinojums.pdf] i przekracza średnią dla regionu europejskiego Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) (30,4 %). Jednocześnie spożycie alkoholu na Łotwie generuje znaczne koszty pieniężne, szacowane w badaniu przeprowadzonym na Łotwie w 2023 r. na poziomie od 1,3 % do 1,8 % PKB [https://esparveselibu.lv/sites/default/files/2023-10/Gala%20ziņojums.pdf], czyli około dwukrotnie więcej niż dochód z podatku akcyzowego od alkoholu.
W świetle dostępnych danych statystycznych dotyczących Łotwy należy wdrożyć kompleksową politykę i opracować ramy służące ograniczeniu reklamy i marketingu napojów alkoholowych, fizycznej dostępności alkoholu oraz dostarczaniu konsumentom dodatkowych informacji na temat składu i szkodliwości alkoholu.

Umieszczenie dodatkowego oznakowania na napojach alkoholowych produkowanych na Łotwie i wprowadzanych do obrotu z innych krajów dałoby konsumentom możność skorzystania z prawa do poznania wartości odżywczej, wartości

energetycznej i składników napojów alkoholowych, podobnie jak w przypadku win w Unii Europejskiej i produktów spożywczych. Umożliwiłoby to konsumentom dokonywanie świadomych wyborów, jakie napoje i w jakich ilościach będą spożywać, a także ostrzeganie niektórych grup odbiorców, dla których spożywanie napojów alkoholowych jest niebezpieczne dla zdrowia. Takie i podobne wymogi obowiązują już w innych państwach członkowskich UE.
Do napojów alkoholowych produkowanych w małych browarach i destylarniach będzie miał zastosowanie jedynie wymóg umieszczenia piktogramów ostrzegawczych. Przewidywany okres przejściowy wynosi około 3 lat. Wymóg ten wejdzie w życie 1 stycznia 2028 r. Napoje wyprodukowane przed tą datą będą mogły być dystrybuowane do wyczerpania zapasów lub do upływu terminu ważności określonego przez producenta.
Chociaż początkowo planowano, że w ramach europejskiego planu walki z rakiem Komisja Europejska dokona przeglądu wspólnych wymogów dotyczących etykietowania napojów alkoholowych w 2022 i 2023 r. i zachęci do ich opracowania, takie prace legislacyjne jeszcze się nie rozpoczęły, a Łotwa, jako państwo członkowskie, jest uprawniona do opracowania niezależnych regulacji na podstawie prawa europejskiego.
Dostawa napojów alkoholowych zakupionych na stronie internetowej lub w aplikacji mobilnej na rzecz nabywcy najwcześniej sześć godzin po zamówieniu ograniczyłaby fizyczną dostępność napojów alkoholowych i impulsywne zakupy alkoholu. Wymóg ten należy dostosować do wymagań Komisji Europejskiej, ponieważ może on mieć wpływ na procesy organizacyjne podmiotów gospodarczych w krajach sąsiadujących z Łotwą, gdzie napoje alkoholowe zakupione przez internet mogą być dostarczane w ciągu sześciu godzin od zamówienia.
Zgodnie z zaleceniami WHO dotyczącymi ograniczenia spożycia alkoholu i jego skutków ograniczenie dostępności napojów alkoholowych jest jednym z zalecanych kierunków skuteczniejszego ograniczania spożycia alkoholu i jego skutków. Ograniczenie zakupu alkoholu jest jednym z rozwiązań mających na celu zmniejszenie wysokiego spożycia alkoholu wśród ludności. Jednocześnie w europejskim planie działania WHO dotyczącym alkoholu na lata 2022–2025 [WHO Europe Region, 2022, European Framework for action on alcohol 2022-202https://www.drugsandalcohol.ie/37045/13/WHO_72nd_meeting_Framework_on_Alcohol-220604.pdf] podkreślono potrzebę skupienia się na strategiach mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych ze względu na szybki rozwój sprzedaży napojów alkoholowych na odległość w państwach członkowskich.
Do 2020 r. sprzedaż napojów alkoholowych w drodze umowy zawieranej na odległość była zakazana na Łotwie, ale podczas pandemii COVID-19, aby ograniczyć liczbę zgromadzeń w punktach sprzedaży detalicznej, była dozwolona, dzięki czemu alkohol stał się bardziej dostępny dla ogółu społeczeństwa. Na Łotwie lekarze wyspecjalizowani w leczeniu uzależnień zwrócili uwagę na fakt, że sprzedaż alkoholu w internecie doprowadziła do zwiększenia dostępności napojów alkoholowych, co poskutkowało w szczególności ryzykownym spożywaniem alkoholu. Ponadto należy zauważyć, że w europejskim badaniu na temat wpływu pandemii COVID-19 na spożycie alkoholu stwierdzono, że Łotwa jest jedynym państwem spośród 18 państw w regionie europejskim uwzględnionych w badaniu, w którym wzrosła częstotliwość spożywania alkoholu podczas pandemii COVID-19. W szczególności spożycie alkoholu wzrosło wśród osób, które już przed pandemią miały problemy związane z alkoholem [Kilian C., Neufeld M., Manthey J. i in. (2022) „Self-reported change in alcohol and tobacco use during COVID-19: findings from the eastern part of the WHO European Region [Samodzielnie zgłaszane zmiany w spożywaniu alkoholu i wyrobów tytoniowych podczas COVID-19: wnioski ze wschodniej części Europejskiego Regionu WHO]. Chociaż na Łotwie nie przeprowadzono żadnych badań dotyczących wpływu niektórych zmian w prawie na spożycie alkoholu, w innych krajach takie badania przeprowadzono w ostatnich latach, w tym badania dotyczące wpływu sprzedaży na odległość napojów alkoholowych na nawyki spożywania alkoholu. Badania pokazują, że zakup alkoholu przez internet podczas pandemii COVID-19 był związany ze zwiększonym spożyciem alkoholu i powiązanymi z tym zagrożeniami [Huckle, T., Parker, K., Romeo, J.S., & Casswell, S. (2021). Online alcohol delivery is associated with heavier drinking during the first New Zealand COVID-19 pandemic restrictions [Zakup alkoholu online wiąże się z większym spożyciem alkoholu podczas pierwszych ograniczeń związanych z pandemią COVID-19 w Nowej Zelandii. Drug and alcohol review, 40(5), 826-834]. W innych badaniach [Duthie, C., Pocock, T., Curl, A. i in. (2023). Online on-demand delivery services of food and alcohol: A scoping review of public health impacts [Usługi dostarczania żywności i alkoholu online na żądanie: Przegląd zakresu wpływu na zdrowie publiczne] SSM-Population Health, 101349] wskazano również, że sprzedaż alkoholu w internecie może przyczynić się do nadmiernego spożycia alkoholu i związanych z nim zagrożeń.
Wymóg ten podlega okresowi przejściowemu rozpoczynającemu się z dniem wejścia w życie 1 czerwca 2025 r.

10. Odniesienia do tekstu podstawowego:

11. Nie

12.

13. Nie

14. Nie

15. Tak

16.
Aspekty TBT:
Projekt jest przepisem technicznym lub procedurą oceny zgodności.
Projekt wpłynie znacząco na handel międzynarodowy

Aspekty SPS: Nie

****
Komisja Europejska
Punkt kontaktowy Dyrektywa (UE) 2015/1535
e-mail: grow-dir2015-1535-central@ec.europa.eu